

Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZAT

☒ 1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3135
kata.bedo@ujpest.hu
Hivatali ügyfélfelkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

ALPOLGÁRMESTERE

ID 92 A101100 0250
Management System
MSZ EN ISO 9001:2015
valid until: 2025.06.25.

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület részére

Ülés időpontja:	2025. május 29.
Előterjesztés tárgya:	Javaslat a nemzetiszocializmus áldozatai tiszteletére öt darab botlatókő elhelyezésére Újpesten
Előterjesztő:	Bedő Katalin alpolgármester
Előterjesztést készítette:	dr. Koleszár Zsuzsanna intézmény-üzemeltetési referens
Előterjesztés egyeztetve:	Mártonffy István főépítész Turóczi András Városüzemeltetési Főosztály főosztályvezető
Pénzügyi szempontból ellenőrizte:	Ilszik Orsolya Pénzügyi és Számviteli Osztály, osztályvezető
Jogi szempontból ellenőrizte:	dr. Szentés Kinga aljegyző
Törvényességi szempontból ellenőrizte:	dr. Moldván Tünde jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület [székhely: 1063 Budapest, Munkácsy utca 25., nyilvántartási szám: 01-02-0003079, adószám: 19025733-2-42, képviseli: Kirschner Péter (a továbbiakban: MAZSIKE)] képviselője dr. Trippon Norbert polgármesterhez írt levélben javasolta Budapest Főváros IV. kerületében, Újpesten öt darab botlatókő elhelyezését.

A botlatókövek a nácik által deportált, megsemmisítő táborokban, vagy a munkaszolgálat során meggyilkolt embereknek állítanak emléket. A botlatókövek Gunter Demnig német szobrász alkotásai; macskakőre rögzített 10×10 centiméteres réz emléktáblák, amelyeket az áldozatok egykori lakhelye előtt helyeznek el a járdába süllyesztve. Ezek a kövek a lakóhelyek mindennapjaiban teszik láthatóvá és kézzelfoghatóvá a történelmet. Nevükhöz híven rövid időre megállítják és emlékezésre, elgondolkodásra készítik az arra járókat, a véletlenül „beléjük botlókat”.

A botlatókövek elhelyezésének, különösen olyan városrészekben, mint Újpest, ahol a zsidó közösség egykor jelentős szerepet játszott, kitüntetett jelentősége van; segít emlékeztetni a közösség egykor volt tagjaira, a velük történetekre, megőrizve a városrész múltját. Az idő előre haladtával egyre kevesebb szemtanú és túlélő van közöttünk, akik személyesen tudják elmesélni a történeteket. Ezért a botlatókövek egyre fontosabb szerepet töltenek be az emlékezés átörökítésében. Auschwitz felszabadításának **80. évfordulója** is, amely 1945. január 27-én történt, különösen szomorú aktualitást ad a **botlatókövek elhelyezésének**.

A MAZSIKE az öt darab botlatókő elhelyezését a következő két helyszínre javasolja: a Budapest, 70454/2 helyrajzi számú, természetben a 1043 Budapest, **Bocskai utca 18.** számú ingatlan előtt Hendl Feodóra (1879-1944), Bricht Sándorné Hendl Erzsébet (1883-1944), Varga Endréné Bricht Margit (1915-1944), a Budapest, 70680/1 helyrajzi számú közterületen (volt **Tavasz utca 46.** számú ingatlan előtt) Fisch Ede (1874-1944) és Fisch Edéné Rechnitzer Mária (1880-1944) emlékére.

A Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének az emléktábla-állításhoz szóló 28/1996. (IX. 30.) önkormányzati rendelete értelmében az **Önkormányzat illetékességi területén történő emléktábla-állításhoz a Képviselő-testület előzetes hozzájárulása szükséges**. A Képviselő-testület ezen határozatának meghozatalakor arról dönt, hogy az emléktábla a javasolt szöveggel, a javasolt helyen – a szükséges hozzájárulások és hatósági engedélyek megadása esetén – felállítható-e. A döntés

Szegi

meghozatala előtt ki kell kérni a Közművelődési és Oktatási Bizottság véleményét. Az emléktábla-állítással kapcsolatos önkormányzati döntés meghozatala előtt az emléktábla tervezett szövegéről történeti és nyelvi szempontból szakvéleményt kell beszerezni. [3. § (1) és (2) bekezdés, 4. § (1) bekezdés].

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a hivatkozott szakvélemények beszerzése megtörtént, a botlatókövek tervezett szövegét a jelen előterjesztés melléklete tartalmazza.

A fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy az alábbi határozati javaslat elfogadásával döntsön a nemzetsocializmus áldozatai tiszteletére öt darab botlatókő elhelyezéséről Újpesten.

A határozati javaslat elfogadásához **egyszerű** többség szükséges.

Határozati javaslat

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének/2025. (V. 29.) határozata a nemzetsocializmus áldozatai tiszteletére öt darab botlatókő Újpesten történő elhelyezéséről

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete - a Közművelődési és Oktatási Bizottság véleményezési jogkörét elvonva - az emléktábla-állításról szóló 28/1996. (IX. 30.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdés és 4. § (4) bekezdése szerinti jogkörében eljárva úgy dönt, hogy

- a) a szükséges hozzájárulások és hatósági engedélyek megadása esetén hozzájárul a nemzetsocializmus áldozatai tiszteletére öt darab botlatókő elhelyezéséhez a Budapest, 70454/2 helyrajzi számú, természetben 1043 Budapest, Bocskai utca 18. szám előtti és a Budapest, 70680/1 helyrajzi számú közterületen (volt Tavasz utca 46. számú ingatlan előtt) az előterjesztés mellékletében megjelölt tartalom szerint;
- b) felkéri a polgármestert az a) pontban megjelölt helyszínekre vonatkozó településképi bejelentési eljárás lefolytatására és szükséges hozzájárulások és hatósági engedélyek beszerzésére;
- c) felhatalmazza a polgármestert a jelen határozat szerint szükséges intézkedések megtételére és dokumentumok aláírására.

Felelős: Polgármester a feladatkörrel rendelkező alpolgármester útján

Határidő: a) pontok vonatkozásában: azonnal

b) és c) pontok vonatkozásában: 2025. június 9.

Budapest, 2025. május 29.

Mellékletek:

1. sz. melléklet - Bocskai utca 18. számú ingatlan előtti botlatókövek tervezett szövege
2. sz. melléklet – volt Tavasz u.46. számú ingatlan előtti botlatókövek tervezett szövege

1. sz. melléklet

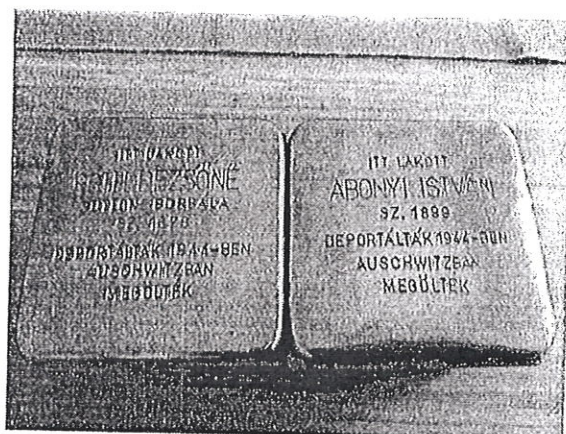
Az elhelyezendő botlatókövek felirata:

ITT LAKOTT
BRICHT SÁNDORNÉ
HENDL ERZSÉBET
SZ.1883
DEPORTÁLTÁK 1944 JÚLIUSÁBAN
AUSCHWITZBA
MEGÖLTÉK 1944.VIII.15-ÉN

ITT LAKOTT
HENDL FEODÓRA
SZ.1879
DEPORTÁLTÁK 1944 JÚLIUSÁBAN
AUSCHWITZBA
MEGÖLTÉK 1944.VIII.15-ÉN

ITT LAKOTT
VARGA ENDRÉNÉ
BRICHT MARGIT
SZ.1915
DEPORTÁLTÁK 1944 JÚLIUSÁBAN
AUSCHWITZBA
MEGÖLTÉK 1944.X.8-ÁN

Illusztráció az elhelyezendő botlatókövekről:

Az elhelyezendő botlatókövek felirata:

ITT LAKOTT
FISCH EDÉNÉ
RECHNITZER MÁRIA
SZ.1880
DEPORTÁLTÁK
AUSCHWITZBA
MEGÖLTÉK 1944-BEN

ITT LAKOTT
FISCH EDE
SZ.1874
DEPORTÁLTÁK
AUSCHWITZBA
MEGÖLTÉK 1944-BEN

Illusztráció az elhelyezendő botlatókövekről:

